

Efemeride september 2017

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.09.	06:23	19:40	16:48	01:26	CEST
05.09.	06:28	19:33	19:20	05:16	CEST
10.09.	06:34	19:23	21:54	11:00	CEST
15.09.	06:40	19:13	01:03	16:25	CEST
20.09.	06:46	19:03	06:43	19:28	CEST
25.09.	06:53	18:54	12:01	21:58	CEST
30.09.	06:59	18:44	16:08	00:59	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** je najlepše viden sredi meseca, ko v ozvezdju Leva vzhaja okoli petih zjutraj.
- ★ **Venera** sprva vzhaja okoli pol štirih, konec meseca pa vzide šele nekaj pred peto. Sredi meseca se iz ozvezdja Raka preseli v ozvezdje Leva.
- ★ **Mars** v ozvezdju Leva vzhaja okoli petih zjutraj.
- ★ **Jupiter** sprva zahaja kmalu po deveti, konec meseca pa že okoli pol osmih zvečer. Nahaja se v ozvezdju Device.
- ★ **Saturn** lahko sprva opazujemo do polnoči, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca v ozvezdju Škorpiona zaide kmalu po deseti.
- ★ **Uran** v ozvezdju Rib vzhaja okoli devetih zvečer, nato pa vse bolj zgodaj in je konec meseca na nebu že ob pol osmih.

Jesen se začne 22. septembra ob 22:02.

Urška Pajer

Objekti globoko v vesolju septembra

Septembra opolnoči kulminirajo ozvezdja Kipar, Trikotnik, Andromeda in Kasiopeja, tema pa je že osem ur. Rimska cesta se boči čez nebo od vzhoda do zahoda in je še vedno v ugodni legi za opazovanje z binokularjem.

V Kiparju vidimo galaksijo *NGC 253*, v Trikotniku *NGC 598*, v Andromedi *NGC 224* (*M 31*) s spremljevalkama *NGC 221* (*M 32*) in *NGC 205* (*M 110*), pa tudi odprto kopico *NGC 752* in planetarno meglico *NGC 7662*, Kasiopeja pa je polna odprtih kopic:

NGC 129, *NGC 457*, *NGC 205*, *NGC 581* (*M 103*), *NGC 663*, *Cr 463*, *Stock 2*, *Mark 6*, *Mel 15*, *Tr 3*, *NGC 7654* (*M 52*) in *NGC 7789*.

Galaksija *NGC 253* v Kiparju sodi med najsvetlejšje na našem nebu. Od nas je, skupaj z ostalimi članicami jate v Kiparju, oddaljena 8 milijonov svetlobnih let, v njej je izjemno veliko medzvezdnega prahu in zvezde v njej nastajajo s tako vrtoglavo hitrostjo, da se v njenem centru utegne narediti tako velika črna luknja, da se bo v tej galaksiji sprožil kvazar.

Najsvetlejša galaksija, kar jih vidimo, pa je Andromedina meglica, galaksija, članica lokalne jate, ki je oddaljena 2,5 milijona svetlobnih let. Ni jasno, ali je večja od naše Rimske ceste ali ne, in tudi ne, ali ima – tako kot naša – prečko ali ne. Kadar pa je ozračje izjemo prozorno, nudi pogled, ki smo ga uživali vsi udeleženci tabora Kavka 2005: v binokularju 20×100 slika ni zaostajala ne po barvah, ne po podrobnostih za tisto, ki jo je posnel Hubblov teleskop.

Rok Vidmar

Efemeride oktober 2017

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.10.	07:00	18:42	16:45	01:57	CEST
05.10.	07:06	18:34	18:49	06:21	CEST
10.10.	07:12	18:25	22:01	12:22	CEST
15.10.	07:19	18:16	02:14	16:29	CEST
20.10.	07:26	18:07	07:46	18:52	CEST
25.10.	07:33	17:59	12:36	21:57	CEST
30.10.	06:40	16:51	14:48	00:45	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** oktobra ni viden.
- ★ **Venera** sprva vzhaja okoli petih, proti koncu meseca pa okoli šestih (po premiku ure znova okoli petih). Sredi meseca se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 19. 09. 2017 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Računalniška obdelava posnetkov narejenih s tehniko časovnega preskoka

Tadej Žlahtič

Računalniška obdelava posnetkov narejenih s tehniko časovnega preskoka (angl. time-lapse) je dolgotrajen in zamuden proces, ki pa je nujno potreben za dober končni izdelek. Pri tem lahko uporabljamo številne programe, ki nam pomagajo do želenega rezultata. Na tokratnem predavanju oziroma delavnici si bomo ogledali osnove obdelave krajšega nočnega posnetka z namenom prikaza možne uporabe te tehnike pri snemanju nočnega neba in utrinkov. Obdelali bomo klasičen posnetek neba narejen s tehniko časovnega preskoka in pri tem uporabili tehniko za prikaz poti zvezd. Za lažje sledenje predavanju priporočam uporabo lastnega računalnika z naloženimi programi LRTimelapse, Adobe After Effects in Adobe Lightroom. Slike za obdelavo si lahko že vnaprej naložite s povezave <http://kt.ijs.si/bernard/tmp/adj/>, možno pa si jih bo naložiti tudi na predavanju iz USB ključa. Na predavanju bo mogoče obdelovati tudi lastne posnetke.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

★ **Mars** je viden zjutraj, ko vzhaja okoli petih (po premiku ure okoli štirih). Sredi meseca se iz ozvezdja Leva preseli v ozvezdje Device.

★ **Jupiter** v začetku meseca v ozvezdju Device ujamemo na večernem nebu, nato pa ni več viden.

★ **Saturn** sprva zahaja okoli desetih, nato pa vse bolj zgodaj in konec meseca zaide že ob pol devetih (po premiku ure ob pol osmih). Nahaja se v ozvezdju Saturna.

★ **Uran** je v ozvezdju Rib na nebu vso noč.

V noči z 28. na 29. oktober premaknemo ure za eno uro nazaj.

Urška Pajer

<http://www.adj.si/slo-astro>.

Aram Karalič

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali lani drutva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / [prispevkov praviloma ne lektoriramo](#) / stavljeno v L^AT_EXu